

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Basile: Za vero in naroč — za pravico in resnico — od boja do smage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 53.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 16. MARCA — SATURDAY, MARCH 16, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Finski mir važen, pravijo - Wellesova pot brezuspešna?

Iz nevolje, ki se izraža v Franciji in Angliji, se razvidi, kako globoko ju je zadel mir na Finskem. — Glavni dobiček bo imel Hitler, pravite. — Severna Evropa pod popolnim vplivom Nemčije in Rusije.

Pariz, Francija. — Francosko časopisje se vedno jasno izraža nevoljo nad mirom, ki ga je sklenila Finska z Rusijo, češ, da je bil ta korak nekaj direktno usodnega za obe zaveznici, nasprotno, pa, da vleče iz njega glavno korist ravno Hitler. Pri tem listi da rezhljivo mečejo kričjo na vse strani, na Švedsko, Norveško, na Italijo, in celo Zed. države pridejo do svojega računa.

O Švedski in Norveški pravi neki list, da ste igrali naravnost lopovsko vlogo, ker niste dovolili, da bi armada Anglije in Francije prekorčila njuno ozemlje, nad Zed. državami pa se članek znesne s trditvijo, da so se brez potrebe vmešavale in posredovale, s čimer, da so direktno pomagale Nemčiji ter prepredile padec sovjetskega in nazijskega režima. List pravi dobesedno tako-le:

"Vse je kazalo na to, da bo vojna na Finskem doprinesla do poloma nizkotnega Stalinskega režima. Ta prilika je izgubljena. Fašizem in ameriški kapitalizem sta sodelovala, da sta režila komunizem. Padec Stalina bi pospešil Hitlerjevega."

Tudi v angleškem časopisju se izraža podobno ogorčenje nad tem nedobrodružnim mirom in upravičeno se zato lahko sklepa, da vidite obe zaveznici v celi stvari veliko večjo važnost, kakor pa je ušodo, ki je zadela Finsko samo. Poraz za Finsko je za nje postranskega pomena; važnejši je poraz, ki ste ga one same doživele. Vsi njih načrti za vojno proti Rusiji so takorekoč postavljeni na glavo in, namesto, da bi oni sami mogli prvi podvzeti kakokoli akcijo, boste morali zopet čakati, kaj bosta Hitler in Stalin sklenila, ter se po tem ravnavati.

Cela severna Evropa je za Francijo in Anglijo izgubljena; to jasno vidite, kajti prišla je bolj pod rusko-nemški vpliv, kako je bila prej. Pomisliti se mora, da ste bili škandinavski državi v takem strahu že doslej, dokler je imela Rusija še vezane roke, da si niste upali, dovoliti prehoda zavezniškim četam; lahko si je predstavljati, kak prestiž uživate tamkaj Nemčija in Rusija šele zdaj. Res je sicer, da Škandinavija s Finsko vred dela načrte za ustvaritev skupnega obrambnega bloka, toda dvomljivo je, da bi prišlo do uresničenja, ker bi ga Nemčija in Rusija prepredili kot naperjenega proti sebi. Predvsem je gotovo, da Rusija ne bo trpela, da bi Finska zgradila ob njeni meji kako novo Mannerheimovo linijo.

Velika važnost finskega miru pa se vidi tudi v tem, ker bo Rusija zdaj lahko posvetila glavno pozornost svoji južni meji ob Turčiji, kjer je zaradi tamkajšnjih oljnih vrelcev izredno ranljiva.

PREPIR O AEROPLANIH

Senat pozoren na nakupe zapadnih držav.

Washington, D. C. — Prodajanje aeroplanov Angliji in Franciji je dalo povod za prepir v senatu ta četrtek. Sen. La Follette je namreč vložil resolucijo, v kateri zahteva, da se točno pojasni, ali je resnica, da se daje tema državam pri naročilih prednost pred ameriško armado samo. V resnici so naročila zapadnih držav izredno velika. Ravno zdaj se muči tukaj neka njih komisija, ki skuša skleniti pogodbo za aeroplane, stroje in drugo opremo, v vrednosti ene milijarde dolarjev.

NAPOVEDUJE IZBOLJŠANJE LETALSKE SLUŽBE

Chicago, Ill. — J. T. Trippe, predsednik aeroplanske družbe American Airways, je v govoru, ki ga je imel tukaj v sredo pred chičaško trgovsko zbornico, objavil, da ima njegova družba v načrtu, v veliki meri izboljšati zračni promet s havajskimi otoki. Dejal je, da bo tekom enega meseca sklenila pogodbo za graditev novih velikih aeroplanov, s katerimi bo mogoče skrajšati prevozni čas med San Francisco in Honolulu, razdalja 2,400 milj, od sedanjih 16 na 9 ur. Povprečna hitrost bi bila potem 270 milj na uro. Novi aeroplani bodo znatno močnejši kakor "clipperji," s katerimi se zdaj vrši prekooceanski promet. Obenem je družba, kakor je dejal, pripravljena, da v kratkem začne s poletji v stratosferi, s čimer se bo mogla hitrost znatno zvišati.

DVA DNI BREZ SMRTNE NESREČE

Chicago, Ill. — Preteklo sredo ob 4. uri popoldne je minulo celih 48 ur, da se ni pripetila v Chicagi nobena smrtna nesreča z avtomobilom. To je nekaj nenavadnega, zlasti pa še, ko so bile ceste pokrite z ledom, da je bilo težavno celo za pešce. Vendar pa ni bilo med tem časom brez številnih manjših nezgod.

NEMŠKE ŽELEZNICE PREOBLOŽENE

Berlin, Nemčija. — Železnice v Nemčiji so tako preobložene s prometom, s prevajanjem vojaštva in vojnega materiala, seveda, da se prebivalstvu naravnost priporoča, naj se vozi, čim najmanj more. Tako so oblasti zadnje spredo izdale apel, naj za velikonočne praznike ostanejo ljudje doma, da ne bodo še bolj otežkočali prometa.

Najnovejše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovencu!"

ZAGOTOVILO RUMUNJI

Rusija baje zagotovila, da je ne bo napadla.

Berlin, Nemčija. — Rusija je podala trdno zagotovilo Nemčiji, da Rumunije ne bo napadla, ne glede na to, kaj se drugače pripeti v jugovzhodni Evropi. Ta vest je prišla v četrtek iz neuradnih sicer, toda dobro poučenih virov. Obenem se trdi, da se vršijo tajna pogajanja za sklenitev rusko-rumunskega nenapadnega pakta. Nemčiji je ležeče na tem, da ostane Rumunija nedotaknjena, zato, ker bi napad na njo dal Angliji in Franciji povod, da jo greste braniti, kar bi imelo za posledico, da bi Nemčija izgubila zaloge olja, ki ga zdaj dobiva od tam.

BOJI SE ODKOPATI SVOJ ZAKLAD

Death Valley, Cal. — Neki samotar v tukajšnjih puščavskih hribih se je odmil na ferdalno vlado z vprašanjem, ali se bo podvzelo kako kazensko postopanje proti njemu, ako bo odkopal svoj zaklad. Kakor pravi, obstaja ta zaklad iz desetih zlatih bankovcev po \$10,000, s čimer je njegova vrednost \$100,000. Te zlate bankovce (rumeni na zadnji strani) je, kakor znano, vzela vlada iz prometa pred sedmimi leti, in zato se zdaj mož boji, da bi ne bil kaznovan. Sicer pa, kakor trdi, ne ve natančno, kjer so bankovci; zakopal jih je namreč že v letu 1909 in so nalivi med tem kraj popolnoma zasuli.

DVA RUDARJA REŠENA SMRTI

Nanticoke, Pa. — V nekem tukajšnjem premogovniku sta bila dva rudarja celih 12 ur, živa pokopana, ko se je v nekem rovu podrl strop in jima zaprl izhod. Z neumornim trudom 50 delavcev pa se je končno posrečilo, da sta bila v sredo jutraj rešena iz nevarnosti.

FRANCIJA NASPROTNA PITJU ŽENSK

Pariz, Francija. — Finančnemu ministru je neki odbor zadnje sredo predložil nasvet, naj bi se docela prepovedalo ženskam pitje močnih alkoholnih pijač, namreč pijač nad 23 odstotkov. Obenem se je priporočala tudi prepoved za domače kuhanje piva.

KRIŽEM SVETA

Hamilton, Bermuda. — Angleški cenzorji so z ameriškega clipperja, ki je prispel zadnje sredo semkaj, odstranili samo pošto za Nemčijo in ne tudi za nevtralne države, kakor doslej. Dejali so, da nimajo dovolj časa za to.

Tokio, Japonska. — Neki tukajšnji list je v sredo izrazil mnenje, da je Amerika posredovala za mir na Finskem, in sicer zato da bo Rusija bolj svobodno zopet lahko izvajala svojo pritisk na Japonsko.

Šanghaj, Kitajska. — Iz Mandžukuo je prišlo v sredo nepotrjeno poročilo, da so ob meji Zunanje Mongolije ponovno izbruhnili spopadi med ruskimi in japonskimi četami. Ti spopadi so se prenehali, kakor znano, s premirjem meseca septembra.

NOVO EKSPLOZIVNO SREDSTVO IZNAŠLI

Washington, D. C. — Senatski odbor za vojaške zadeve je zadnje sredo poslušal nekega izumitelja, ki je razodel, da se mu je posrečilo sestaviti novo eksplozivno sredstvo, obstoječe iz kislica in ogljika, ki je mnogo bolj močno, kakor najmočnejša, doslej znana eksploziva. Formula za to snov je tajna in odbor je po končanem zasledanju dal sezgati vse uradne zapiske, ki so se zabeležili, da skrivnost ne pride v javnost. Izumitelj, ki je bil zaslišan, je neki L. P. Barlow, njegov sodelavec pa je neki Geo. B. Holderer. Kakor pravi Barlow, bi bile bombe iz te snovi tako silne, da bi se sedanje bojne ladje in aeroplani lahko smatrali za

ANGLIJA PROTI MIRU

Angleži povedali Wellesu, da je mir s Hitlerjem izključen. — Mirovno delo od treh strani.

London, Anglija. — Kakor prej v Parizu, tako tudi zdaj v Londonu ni Rooseveltov poslanec Welles prejel nikakih "podatkov," iz katerih bi se dalo sklepati, da bi bilo kaj izgledov za konec vojne potom mirne poravnave. Welles je končal svoj obisk v Londonu ta četrtek in se je preko Pariza z aeroplanom vrnil v Rim.

Kakor se trdi, so angleški vladni krogi povedali Amerikancu docela jasno in razločno, da je s Hitlerjem in njegovu vlado popolnoma izključen vsak mirovni razgovor. Obenem pa sumijo Angleži, da pripravlja Hitler v zvezi z Mussolinijem nov načrt za mir, ki bi bil na videz ne samo sprejemljiv, marveč celo izredno priključen, in se je o tem brzkone govorilo, ko je bil Ribbentrop zadnje dni v Rimu. Angleži skrbijo, da bi se Amerika ne dala izvabiti od tega načrta, na kar bi v njenih očeh padel ugled Anglije, ako bi ga ta zavrgla. Angleži vedo, da se Amerika ne strinja z njih mnenjem, da bi morala biti v dobroti Evrope in ostalega sveta Nemčija absolutno in docela premagana.

Kakor se izraža domnevano, se utegne po Wellesovem povratku domov podvzeti skupna "mirovna ofenziva" od treh strani, namreč od papeža, Roosevelta in Mussolinija. Anglija očitno tega ne bo odobraval.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovencu!"

staro šaro brez vrednosti. Obenem pa trdi, da je ravnanje s to snovjo popolnoma varno. Senatski odbor bo prihodnji ponedeljek zadevo temeljito preresetal z vojaškimi izvedenci.

Iz Jugoslavije

Maribor ima najmodernejšo rafinerijo za proizvodnjo bencina in mineralnih olj. — Napaden in oropan delavec, ko je odhajal na delo. — Smrtna kosa. — Se druge vesti iz starega kraja.

Nova iznajdba za proizvodnjo bencina

Maribor, 19. febr. — Nedavno je Maribor dobil najmodernejšo rafinerijo za proizvodnjo bencina in mineralnih olj. To rafinerijo je zgradila mariborska tyrdka Motoroil z dnevno kapaciteto 15,000 kg. Rafinerija se nahaja poleg skladišč omenjene tyrdke v železniškem trikotu za Linhartovo ulico, kjer so tudi velika, moderno zgrajena podzemeljska skladišča.

Tvrdba Motoroil se je dolgo borila za koncesijo, ker je imela mogočne nasprotnike v inozemski konkurenci. Ponovalno so ji prepovedali prečelovanje surove nafte ter je bil obrat brez povoda zaprečen, potem spet ni dobila ušodnega dovoljenja za surovo nafto, dokler ni bila zadeva po starih letih z dvema ugodnima sodbama državnega sveta rešena.

Tvrdba Motoroil se poslužuje v svoji novi rafineriji najmodernejših naprav, ki predelejuje surovo nafto s pomočjo električnega toka. Ta destilacijska naprava je iznajdba vodje tyrdke Gustava Golla, ki je dobil za njo tudi jugoslovanski patent št. 15.256. Rafinerije nafte morajo imeti ogromne kotle ter velikanske dovodne in odvodne naprave za predelevanje. Bistvo Gollove iznajdbe pa je povsem neznan aparat, v katerega se surova nafta neprenehoma dovaja ter se s pomočjo električnega toka razkrajja na osem različnih produktov, ki po svojih kvaliteti močno prekašajo produkte, ki se dobivajo na dosedaj konstruiranih destilacijskih napravah. Povrh deluje novi aparat dosti bolj ekonomično in mnogo hitreje. Tvrdbi je uspelo, da se je za daljšo dobo preskrbela s surovinami ter je sedaj spet odprla svoje črpalke za bencin in dislovo olje.

Roparski napad na železničarja

Ljubno na Gorenjskem, 20. febr. — Dva neznan zločinci sta danes ob zgodnjih jutranjih urah napadla 40 letnega železniškega kurjača Franceta Kristana, ko je z Ljubnega, kjer ima skromno domačijo, odhajal na otoško postajo, da bi se s prvim delavskim vlakom ob 4.57 odpeljal v službo na Jesenice. Kristan je nosil s seboj nahrbtnik, v katerem je imel mnogo jaje in razna živila, da bi jih prodal Jeseničanom. Napadalca sta ga potolkla na tla tako, da je bil ves v krvi. S težavo se je privlekel do postaje, kjer se je javil postajenačelniku. Ta je o napadu obvestil orožnike in poklical zdravniško pomoč. Kristan,

čuteč se še pri moči, je zapustil postajo in krenil proti domu. V bližini okrevališča pri Posavcu mu je managloma postalo tako slabo, da se je onesvestil in padel v sneg. Zapazili so ga potniki in delavci, ki so prihajali k prvemu ljubljanskemu vlaku. Dvignili so ga in spravili k Posavcu. Kristan je dobil več poškodb. Orožniki so takoj uvedli poizvedbe za obema napadalca, ki sta morala dobro poznati navade in razmere napadnega Kristana.

Nesrečen slučaj

V gostilni pri Kopicu v Zgornjem Brniku se je pripetila huda nesreča. Neki gost, ki je bil precej višaven, je v razposajenosti pomeril s puško na Ropotarjevega Andreja, 20 letnega posestniškega sina iz Spodnjega Brnika. Na nesrečo se je puška sprožila in Ropotar je obležal v krvi na tleh. Poklicani zdravnik je ugotovil, da ima prestreljeno desno stegno in so ga odpeljali v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa

V Celju je umrl profesor Emil Lilek, mnogozaslужni narodni in kulturni delavec, znanstvenik, književnik in vladni svetnik v pokoju star 88 let. — V Ljubljani je umrl Rudolf Zarli, ravnatelj pomorskih uradov deželne vlade v pokoju. — V Spodnji Šiški je umrla Marija Schrott, vdova po poslovodji državnih železnic.

Požar v cerkvi

V Sinju je nedavno nastal ogenj v cerkvi Gospe Sinjske. Ogenj se je pojavil v zakristiji, kjer je bilo precej voska, voščenih sveč, olja in petroleja in je jako naglo objel vso zakristijo in druge prostore. V nevarnosti je bil čudodelni kip Gospe Sinjske, pa so ga pravočasno spravili na varno. Uničena je zakristija in dragoceni svečniki, ki so bili tam spravljani. Škoda je precejšnja.

Žrtve poledice

Veliko posla je imela nedavno mariborska bolnica z žrtvami poledice. Tako so bili tja pripeljani med drugimi sledeči: Potujoči godec Oton Omejc, ki si je zlomil nogo, ko je šel s citrami iz Hoč. V Rogoznici je na poledici nesrečno padel 60 letni občinski revež Lovrenc Drevenssek; v Studencih se je na poledici ponesrečila 58 letna postrežnica Ivana Kajzer in 60 letni krojač Friderik Dvoržak ter 55 letni vpokojeni poštni uslužbenec Jurij Bratušek.

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vedno uspeh!

Vzhodne države so bile nedavno prizadete od silovitega viharja, ki je podiral drevesa in trgjal električne žice. Gornja slika kaže, kaj je vihar napravil v Scarsdale, blizu New Yorka. Po nalivih pa je nastopil mraz, da je bilo vse na debelo pokrito z ledom.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
 Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
 Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Phone: CANAL 5544

Naslov uredništva in uprave:
EDINOST PUBLISHING CO.
 Address of publication office:
 1849 W. Cermak Rd., Chicago
 Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ruski kmetje sužnji

Komunistična propaganda je zadnje čase posebno rada širila vesti o tem, kako lepo je bilo v Sovjetski Rusiji urejeno vprašanje kmečkega stanu, ko so nasilno nagnali ruske kmete v kolhoze, kjer sedaj trpe tako kot ni ruski kmečki stan trpel tudi v najhujših časih fevdalstva in carskega absolutizma. Sreča sovjetskega kmečkega kolhoznika mora biti tako velika, da se sedaj s takim "veseljem" bori za rdečega carja Stalina in da se tako "trudi", da bi tudi finskega kmeta nagnal v isto suženjstvo, v katerem že zdaj živi po sovjetskih kolhozih.

Komunistična propaganda širi ponekod slike o kolhozih in oznanjajo, da se bo po kolhozih kmečko življenje čisto moderniziralo, industrializiralo in prosplošilo tako, da bo povsod za vse enako. Zgradili so celo dve, tri ogromne karsarne, kmečke kolhoze. Te slike so poslali na zapad, kjer naj bi se razni moderni arhitekti navduševali nad načinom bivanja v poslopjih, kamor bi bilo mogoče vtakniti kar na stotine družin. Toda notranjost teh kolhozov je čisto drugačna. Kmete so v razne pristave in na hitro zgrajene barake nagnali tako brez načrta, da v posameznih sobah ne živi samo ena kmečka družina, ampak pogosto celo po tri družine. V večjih sobah živi 20 do 30 osebe. Oprema slaba, posode skupne za vse; še lažjša nima nikdo stalnega, ampak se mora sproti boriti zanj. Hrana je skupna za vse, slaba in nezdrava.

Hrana po kolhozih je slaba. Najbolj pogosto se kuha krompir, ki si ga lahko za priboljšek samo malo osolijo. Redko kdaj se prigodi, da pride pošiljka rib in tedaj je v kolhozu že velik praznik. Meso pride na krožnik samo ob najslavesnejših priložnostih. Leta 1934 je vladala na kolhozu 400 km od Moskve taka lakota, da so se kmetje hranili z drevesnimi skorjami, z mahom in slamo. Nasilna uvedba kolhozov v letih 1932-1933 je spravila 5 milijonov kmetov ob življenje. To grozno število svojih morij je Molotov sam priznal v svojem govoru na XIV. kongresu komunistične stranke in dodal k temu priznanju o svojih pokoljih kmečkega prebivalstva, "da je bil to šele začetek." Poslej so komunisti to besedo seveda držali.

Boljševiki so se hvalili s tem, da so kolhoze industrializirali in izdelali toliko in toliko vlačilcev, raznih poljedelskih strojev in modernih shramb. Toda velika večina teh strojev je bila izdelana tako pomanjkljivo, da so morali takoj nazaj v popravilo. Petletka je bila za kmeteljudi tako porazna, da je bil stroj kmalu manj vreden kot pa staro kmečko orodje po bivših kmečkih domovih. Petletke niso preobrazile ruskega kmeta.

Sedanji sovjetski kmečki kolhozi so prava koncentracijska taborišča in delo v njih je militarizirano. Po številnih kolhozih morajo kmetje delati 16 do 18 ur na dan. Kmetje morajo na delo v skupinah, njihovo delo pa nadzira komunistični miličnik, ki je oborožen, zapisuje delo vsakogar posebej in lahko vsakogar kaznuje po svoji volji, ne da bi o tem moral komu poročati. Kakor v najhujših koncentracijskih taboriščih.

Kmet, ki živi v kolhozu, ne more več nikamor brez "potnega lista", ki pa mu ga vodja ali nadzornik kolhoza skoraj nikdar ne da. Tak sovjetski državljani sploh ni več svoboden človek, ampak suženj in življenje v kolhozih suženjstvo, ki še v starem veku ni bilo tako strašno, kakor je danes v komunističnem peklju.

Poznani so janičarji, strah krščanskim narodom, ko so Turki imeli te janičare. In to je bila poturčena slovanška mladina. Iz Poljske izvažajo naziji tisoče in tisoče mladih ljudi, da jih ponazijo, naredijo iz njih nazijske janičare. Morda jih bodo, ako bo nazijem večer, kakor pravi prerok Hitler. Civilizacija, pa taka.

Sicer so pa turški janičarji spravili Turke do tega, da so izginili vsaj iz Evrope. Pravijo, da se zgodovina rada ponavlja. Upajmo, da se bo.

Naziji postopajo s Poljaki, da se zgraža svet, ki ne pozna dosti sramu. Naziji predrzno tajijo, in če vsega le ne morejo, pravijo, da se "s takim primitivnim narodom, ka-

kršni so Poljaki, ne more drugače postopati." Nemška nadutost. Poljaki so odbijali skozi stoletja napade Tatarov, da so se Nemci lahko pri peči grelji, zdaj jih za plačilo dobjijo pod nos. Počakajmo.

NAGLA SMRT HRVAŠKEGA ROJAKA

Ely, Minn.

Dne 3. marca je na svojem domu East Camp St. nagloma umrl Frank Novosel. Pri opoldanskem kosilu, ko se je nahajal v krogu svoje družine še prav v veseljem razpoloženju, okolu druge ure popoldne so ga začele napadati slabosti okolu srca, naposled so nastale bolečine tudi po rokah. Poklican je bil zdravnik, toda njegova pomoč mu ni mogla rešiti življenja. Poklican je bil k njemu g. župnik Rev. Fr. Mihelčič, ki ga je previdel za umirajoče in ob pol šestih zvečer istega dne se je njegova duša preselila v večnost.

Pokojni je bil rodom iz Gorenjega Desinca, župnija Plešivec na Hrvaškem, ne daleč od Metlike. Rojen je bil 29. maja 1893, torej še ni bil prav 47 let star. V Ameriko je prišel leta 1903 in sicer v Soudan, Minn., odkoder je čez par mesecev prišel v Ely. Zaposlen je bil s prevajanjem pive, katero je razvažal strankam po okolici. Pred 28. leti je bil pa uslužben pri rudniku Oliver družbe, kjer je delal v rudniku vse do usodnega dne. Pred 26. leti se je bil poročil s Heleno Kure, hčerko Mr. in Mrs. Matije in Ane Kure na East Camp St., ki sta že oba pred leti umrla. — Pokojnik zapušta vdovo, štiri sinove in dve hčeri. Bil je dolgoletni član društva sv. Cirila in Metoda št. 1, J.S.K.J.

Pogreb pokojnika se je vršil 6. marca iz hiše žalosti v cerkev sv. Antona, kjer je pomožni župnik Rev. B. Larkin opravil sv. mašo in predpisane cerkvene molitve ob obilni udeležbi občinstva. Iz Dulutha je dospela Mrs. Brajo in Mrs. Jaganič, iz Eveletha Mrs. Zud in brata Peter in Frank Jaganič ter Mr. in Mrs. Paul Cesaretič, Mr. in Mrs. Jos. Teg iz Tower, Minn. s sinom in hčerjo ter večletni njegov prijatelj Mr. Daniel Semer. Pogrebniški so bili Frank Kocjan, Sr., George Ferderbar, Marko Zlogar, Anton Deslich in J. J. Peshel. Pokojnikovo truplo je bilo položeno v zimsko mrtvašnico, kjer je zemlja na pokopališču še vedno več čevljev zamrznjena in neprikladna za kopanje grobov. — Bil je nad vse žalosten prizor, ko se je morala vdova za vedno ločiti od svojega ljubečega soproga; pretresljivo je bilo plakanje sinov in malih hčera, ker ne bodo več videli svojega dragega očeta, ki je za nje tako lepo skrbel. — Naj ti bo Vsemogočni milostljiv s plačilom večnega pokoj-

ja v nebesih, žalujočim domačim in sorodnikom pa naše sožalje.

J. J. Peshel

KAKO SEM POTOVALA PRVIČ IN DRUGIČ Z VLAKOM IN KAKO Z AVTOM V MINNESOTA

Ely, Minn.

(Konec). — Nazaj proti Chicagi smo vzeli isto pot. Sloje vse prav dobro in zadovoljno smo se počutili. Je menda že res, da tudi utrujen konj proti domu raje teče, kot spočit od doma. Tako so tudi naše kare kar dobro vozile in prvi dan vožnje smo nekoliko nategnili v noč, da smo tako drugi dan prišli malo bližje Chicage. Že nekako ob 11 uri zvečer se ustavimo v nekem malem mestu v državi Wisconsin. Iščevo prenočišča v hotelu, pa nam povedo, da je vse polno. Že prej smo bili zavili z cilja po neprav poti in tako imeli kakih deset milj prav grdo vožnjo. Seveda, kriv je bil Lojze, da smo po nepotrebnem napravili to pot. V hotelu torej ni bilo prenočišča, pač pa so nam nasvetovali, da se ustavimo pri neki hiši, katero smo seveda poprej telefončno vprašali, če bi imeli za nas prenočišče. Odgovor je bil povoljen in tako smo se odpravili tja, kjer smo dobili prav čedne postelje in se odbr odpočili ter tako drugi dan okrepani nadaljevali pot proti Chicagi. Odpočeli smo naprej nekako okolu devete ure zjutraj. Omenila sem Mrs. Mubi svojo željo, da bi bil še ta kos poti brez nezgode, kot je bil dosedaj, toda komaj sem bila to željo izrekla, je že nekaj počilo in ššš... Iz zadnjega kolesa na levi strani je ušel zrak, še malo prej me je pa neka osa pičila v levo roko, ki je prifrčala skozi odprto okno v karo, da me je kar zaskalelo. Pa ni bilo časa misliti na bolečino, ampak je bilo treba h kolesu. Takoj pripravim vse potrebno, snamem kolo in ga nadomestim z novim. Lojze je bil že daleč naprej, ker ni niti najmanj slutil o moji nezgodi. Oni pa kar drvi naprej, pravi Mrs. Mubi. Ali nič ne pogleda nazaj? Da bi ti vsaj prišel pomagati. Nisem pazila preveč na obleko, samo da je bila stvar prej gotova. Kmalu sem tudi opazila, kako Lojzetaova kara drsi nazaj, ker je bil opazil, da hodim okolu avtomobila. Toda, ko je prišel bližje, je bilo že vse popravljeno. Ko sem pregledovala gumnasti obroč, sem opazila v njem dva inča dolg vijak. Kje neki sem ga pobrala. V šali

sem rekla, da mi ga je gotovo Peter Malesh nastavil v kolo in mu ga kar nazaj pošljem. To sem seveda tudi storila in se šalila, da ko pride on v Chicago, mu jih bom nabila v vsa štiri kolesa. Pozneje sem dobila odgovor, v katerem so mi sporočili, da so se mojemu pismu prav od srca nasmijali. — Pokvarjeno kolo privežem zadaj in zopet odrinemo naprej. — V prvem garažu pa dam kolo popraviti, za vsak slučaj, če se mi še kaj pripeti.

Med vožnjo pravi Lojze, da se ustavimo v Milwaukee, pa meni ni kaj prijatelj njegov načrt, ker sem bila vožnje po velikem mestu sita, čeravno sem bila vajena voziti. Toda kljub temu nas Lojze zavleče prav v središče mesta in sicer ob najbolj prometni uri, okrog 5 ure popoldne. Na vseh straneh so trobili busi in avtomobili, zvonile cestne železnice, prometni policaji pa piskali in kazali smeri, da nisi vedel, ali bi ostal na mestu, ali še naprej. Nazadnje smo poglinali po eni najbolj prometni cesti, da smo morali nazadnje zaviti v stran ter se tako ognili vednemu ustavljanju. Jezila sem se na Lojzeta, da nas je tako mučil in že hotela kar sama naprej proti Chicagi, pa me je Mrs. Mubi pregovorila. Poslušala sem jo in na avtomobilu počakala, da so oni obhodili kar so se namenili, nakar smo zopet nadaljevali proti Chicagi, še celih sto milj dolgo pot, ki je bila v istem času polna avtomobilov in dasi je cesta široka, vendar ne moreš voziti s hitrostjo kot bi rad. Tedaj se Lojze naenkrat domisli, da bi kam šli, pa sem se odločno odprla, da ne grem nikamor več, pa magari če celo noč tukaj čakam na avtu, ali pa grem naprej. Tudi Mrs. Mubi, je bila teh misli in tako je enkrat moja obveljala, da smo šli naprej proti domu. Ni me brigalo, kod je Lojze vozil, ker v Chicagi, so mi bile znane ulice in tako sem privozila po Austin do 22. ceste in po 22. cesti do Racine, kjer je takrat živela Mrs. Mubi. Bila sem tam poprej kot Lojze in se pred njim tudi pohvalila, pa ni napravil nič preveč prijaznega obraza. Nazadnje smo se pa le spoprijateljili, se šalili in smijali, da smo tako brez nesreče prišli zopet dokmov vsi zdravi in veseli. Čez noč sem ostala pri Mrs. Mubi, drugo jutro pa odpeljala proti Elkhart, Indiana. — Tiste dni sem prevozila nad tisoč milj in vse sama. Gazolina sem pokurila nič koliko. Nekaj časa sem si potrošnja zapisovala, nazadnje sem to opustila. Ko sem pripeljala domov, bi šla najraje kar naprej, kar nič trudna nisem bila, vsaj cutila nisem.

Taka je bila torej moja prva vožnja z avtom onega leta, ko še Minnesota ni bila toliko znana. Danes pa v onem kraju, kjer smo se bili mi ustavili v kabini Mr. Zgonca, je vse drugače. Tam stoji sedaj lepe nove kabine in do

tja se pripelješ po prav lepi cesti in kot izvem, je vse najlepše vrejeno in gostje radi obiskujejo ta kraj, da so tako kabine vsako poletje polne. Tudi Frank Rozman ima vse polno tujcev v poletju iz vseh krajev in ribolov ob njegovem jezeru je obilen. Dalje ima lepo vrejene kabine in lep prostor Mr. Frank Jenko, ki ima tudi domačo kuhinjo in vse moderno. Poleg njega ima tudi Avgust Selčkar svoje prostore. Nisem še bila tam, a izvem, da ima jako lepe prostore. Tako je Minnesota vedno bolj poznana, s svojimi očarljivimi jezери in zanimivimi gozdovi. Kdor še ni bil v Minnesoti, naj se sam prepriča in obišče to deželo. Kadar mi bo še kaj več znane, bom še kaj napisala. Vsem prijateljem pa moj pozdrav.

Mary Oblak

Popravek: V št. 31. Amer. Slovenca z dne 14. februarja se je med dopis "Kako sem potovala prvič in drugič z vlakom in z avtomobilom v Minnesoti" vrnilo par pomot. Prva bi se morala glasilati, da bi bil Lojze moral vzeti cesto št. 11., ne št. 1, kot stoji v listu. Druga pa je, da smo obiskali družino Valentin Osolnik in ne Polšnik. Pot iz Eveletha je bila dolga 62 milj in ne 12., kot stoji v omenjenem dopisu. — Toliko v blagohoten popravek in pojasnilo.

PRVIČ MED PREKMURSKIMI SLOVENCMI

V. Cankovi,

Domo, domo! v slovenski kraj me vleče njegov krasni maj! Tam rože majo lepi diš, tam ptice znajo dosta viš. Oj, ti slovenski kraj, si moj zemeljski raj.

V župniji Cankovi v srezu Murska Sobota sem imel sv. misijon z dvema tovarišema, sobratoma in sicer od 11. do 18. febr. 1940. Pri tej priliki sem bil podpisani prvič med Prekmurškimi Slovenci tu doma.

Prekmurški Slovenci so mi sicer že nekoliko poznani iz Chicage. Saj sem bil eno leto kot kaplan pri cerkvi sv. Štefana v Chicagi, Ill. V župniji sv. Štefana imajo vrli Prekmurški Slovenci svoj pevski zbor imenovan "Jezero." Ali vidite kako se vas, cenjeni Prekmurški Slovenci še dobro spominjam? Ali naj kot dokaz navajam nekatere bolj znane Prekmurce? Naj toraj sledijo cenjena imena: Mr. Andrej Glavač, Ivan Toplak, Joško Farkaš, Stefan Vagner, Stefan Foyš, Stefan Tivadar, Stefan Kolenko in Martin Foyš.

Lady first ali first of all imajo prislovico olikani Amerikanci. Toda v tem dopisu naj pa še le sedaj sledijo nekatera bolj znana imena čislanih Prekmurških Slovenk in sicer: Ana Halas, Marija Griškovnjak, Antonija Denša, Vera Boje, Roza Zalig, Klara Foyš in druge.

Prav iz Prekmurških krajev pošiljam v a m, cenjeni Prekmurci (Dalje na 3. strani)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mr. Ritonja umrl v Milwaukee
 Milwaukee, Wis. — V torek 12. marca je preminul tukaj občeznani rojak George Ritonja, ki je biva dolgo let v tej naselbini. Vodil je dolgo let grocerijsko trgovino. Doma je bil pri Sestrzah, fara Majšperk na Štajerskem. Tukaj zapušta žalujočo vdovo soprogo in enega sina in eno hčer, oba že poročena in tudi enega brata. Pogreb se je vršil zadnji četrtek iz Jelenčevega pogrebnege zavoda v cerkev Sv. Trojice in od tam na pokopališče. Vsem sorodnikom sožalje, pokojniku pa sveti večna luč in naj počiva v miru!

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Mrs. Golic s Shawnee avenue je te dni prejela iz starega kraja žalostno vest, da ji je v Duplicu pri Kamniku na Gorenjskem umrla njena mati Katarina Majdič v častiljivi starosti 82 let. Zapušta tri sine in tri hčere, tukaj pa se zgoraj omenjeno in enega sina v državi Wyoming.

Žalostna vest

Cleveland, O. — Anthony Sedmak s Prosser Ave. je prejel iz starega kraja žalostno sporočilo, da mu je v Smihelu pri St. Petru na Krasu umrla njegova mati Franciška v starosti 65 let. Zapušta žalujočega soproga, dve hčeri in več sorodnikov, tukaj pa omenjenega sina.

Jubilej zakona

Sheboygan, Wis. — Petin-tridesetletnico z a k o n skega življenja sta te dni slavila v krogu svojih prijateljev Mr. in Mrs. John Blazinich.

Veseli dogodki

Milwaukee, Wis. — Vile rojenice so vasovale te dni po tukajšnji naselbini in se med drugim oglasile tudi pri družini slovenskega zdravnika Dr. Martin E. Malenška ter jim podarile krepkega sinčka. — Častitke!

Nenavadna nezgoda

Cleveland, O. — Frank Novosel je pred dnevi pomagal prijatelju pri klanju prašiča. Tu se je neki pomagač ponudil, da bo bolje, če prašiča ustrelji, na kar so ostali pristali. Toda namesto prašiča, je po nesreči zadel Novosela v nogo.

Vile rojenice

Lorain, Ohio. — Našo naselbino so te dni obiskale prijazne rojenice. Oglasile so se pri družini Mr. in Mrs. Joseph Logar in jih obdarile z zalo hčerko. — Prav tako so pustile lušno punčko pri družini Mr. in Mrs. Louis Longoria. — Častitke!

TARZAN IN OGENJ V THORU

(74)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ta strel, ki sem ga dobil od Kitajca, pa je ni bil popolnoma brez srece za me," šepče Perry, "pa četudi nama je obema že jutri umreti." V tem trenutku, ko je Perry slonel ob Jannette, sta oba zašutila, da se ljubita. Ta sladka zavest juna je pregnala vse temne misli na prihodnost.

Pozabila sta, da je tu kruta kraljica Ahtea obsodila in da ju je jutri čaka smrt. — Medtem ko sta Perry in Jannette slonela drug ob drugem, je bil Tarzan silno zaposlen. Iskal je, če bi se mu posrečilo kako najti kak izhod. Ko se je vrnil in ju zapazil, je vprašal, če bosta rabila luč.

Ko mu je Perry odgovoril, da luči ne potrebuje, je Tarzan vzel bakljico in se napolnil malo na stran ter z Maj-jorjem Burtonom skrbno ogledoval in otipaval stene podzemne luknje; vsako špranjo je posebej skrbno ogledal.

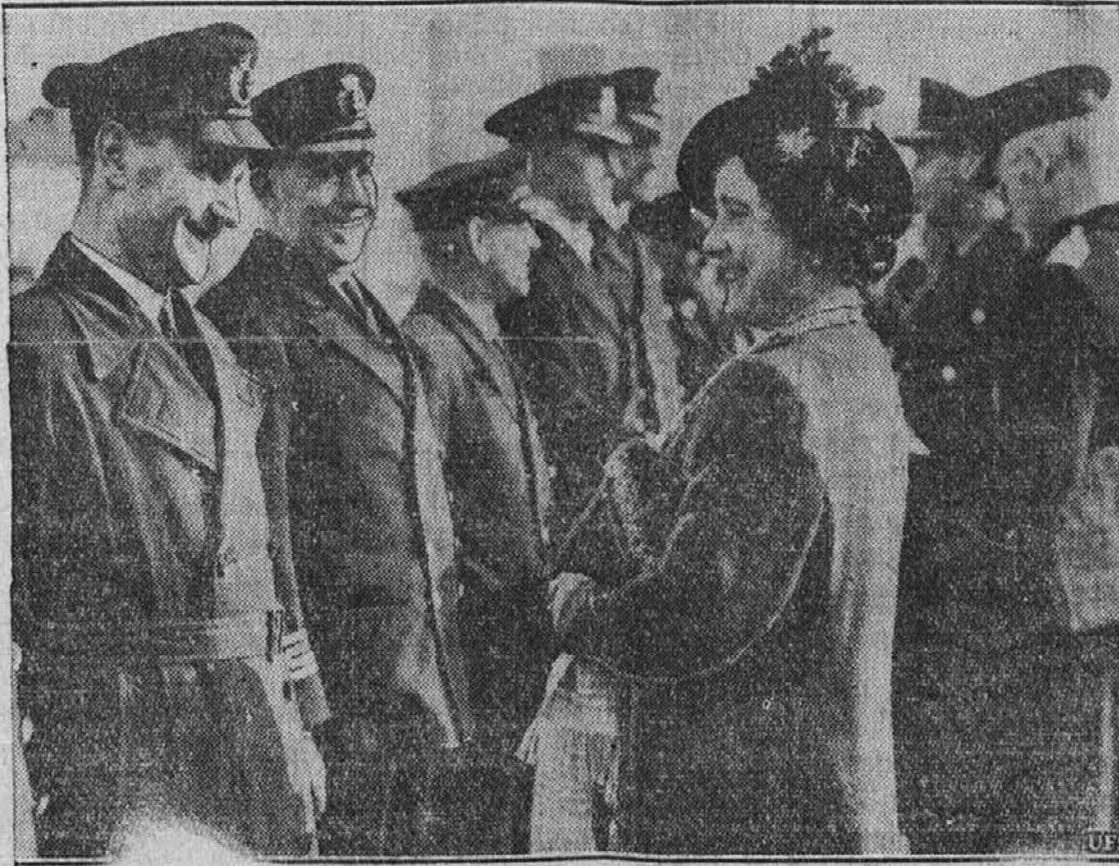

Ni bilo Tarzantu dovolj, da je vse prečital v tej podzemski luknji kar je mogel doseči z roko, nazadnje se je začel vzpenjati po nekoliko položni steni in prav tako skrbno otipaval strop. Spranje in razpoke v steni so mu kaj prav prišle, da se je za nje oprjel s rokama in nogama.

POZOR! Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naročnina potekla obnovi jo in pomagaj listu!

TUJERODCI IN LETOŠNJI CENSUS

KRALJICA POZDRAVILA POMORŠČAKE

Angleška kraljica Elizabeta, ko se je med potovanjem s kraljem Jurijem po zapadnem delu države pogovarjala s skupino častnikov trgovske mornarice.

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Zato sem zelo hvaležen g. Marčanu, da mi je dal priliko, da Vas danes, ko sem prišel za nekoliko dni v vašo sredo na kratek obisk, najprej prav iskreno pozdravim potom slovenske radio ure. Vsem skupaj in vsakemu posebej bi rad v bratski pozdrav stisnil svojo desnico in vsakemu rad pogledal odkrito kot brat v bratske oči in vsakega pozdravil osebno. Toda ker je to nemogoče, naj to naredim sedajle potom radio in v duhu, zato pa prav tako prisrčno in odkrito.

Prinašam vam pozdrave tudi vaše lepe domovine Jugoslavije, zlasti prelepe Slovenije. Danes vas vse smatra domovina za svoje ljubljene otroke, za del naše narodne in državne skupnosti. Vaša domovina hoče in vas prosi, da ste lojalni državljani te mogočne svoje nove domovine. Tako ljubeznivo in tako gostoljubno vas je sprejela takrat, ko ste kot lačni krušni izgnanci prišli iz domovine semkaj iskat si kruha, ki ga vam vaša mati domovina ni mogla dati. Želi, da ste zato dobri Američani. Toda želi in prosi vas pa tudi, da pri tem ostanete zvesti in ljubeči otroci svoje stiskane in revne stare matere domovine. Ljubite svojo USA kot svojo nevesto, toda ljubite pa tudi svojo staro domovino kot svojo mater. Veliki vaš bivši predsednik Teodor Roosevelt je rekel nekoč pred leti: "Samo tisti bo dober ameriški državljani, ki je dober in zvest sin svojega naroda, čigar kri je." Prinašam vam pozdrave te vaše matere domovine, ki je pravkar v velikih skrbih za svojo svobodo in neodvisnost. Tako težkih časov naš narod se ni imel. Če je trpel v vsej svoji zgodovini in zmagal vsekdar in se ohranil, je to dosegel, ker je bil združen. Danes je razdeljen, kakor še nikdar. Danes imamo nad 400.000 slovenske krvi razlite širom sveta po raznih delih in državah sveta, nad 800.000 jih je mirovna konferenca nasilno in krivično odtrgala od našega narodnega telesa in jih izročila dvema sosednjima državama s tretjino svete slovenske zemlje. Skupno torej 1.200.000. Ako računamo, da nas je v naši svobodni narodni državi samo še 1.300.000, pomeni ta izguba polovico naroda. Ta težka tragika našega naroda mora bridko zaboleti vsako slovensko srce, kjer koli je na svetu, tudi vaše, vas, ameriških Slovencev.

Domovina smatra vse svoje izseljence za svoj ponos in za svojo čast, posebno vas, ameriški Slovenci. Hvaležna vam je, da ste med svetovno vojsko sodelovali tudi vi in veliko pripomogli s svojim delom, da smo dobili svojo svobodo in svojo narodno državo Jugoslavijo, katero ljubimo tudi mi Slovenci kot punčico svojega očesa. Mi se namreč zavedamo, da je naša narodna rešitev samo v Jugoslaviji.

Domovina je za nas samo sužnost in trpljenje, morda celo pogin. Domovina želi, da bi Vi v Ameriki pri vsaki priliki na vsa usta povedali tej svoji mogočni novi domovini, kako smo ji vsi Jugoslovani hvaležni za vso njeno pomoč in kako jo spoštujemo!

Domovina je ponosna na vas, ker vemo, kako ogromno pionirsko delo za napredek in razvoj te mogočne države ste vi v Ameriki že izvršili in tako proslavili naše slovensko ime. Od škofa Barage, od misijonarja Pirca, pa do zadnje slovenske žuljave roke po tovarnah, rudnikih, livarnah, trgovinah, ste bogatili s svojimi žrtvami, s svojim znojem, s svojimi zmognostmi in s svojo brezprimerno pridnostjo in poštenostjo, kulturno, versko in gospodarsko njeno narodno gospodarstvo in sodelovali pri njenem razvoju in napredku. Vaše šole, vaše cerkve, vaši narodni domovi, vaše mogočne jednote s milijoni kapitala, s svojimi tiskarnami, s svojim časopisjem, ste ji pomagali izoblikovati mogočen bodoči narod, ki bo temelj in podlaga njene slavne bodočnosti, kakršna je bila njena preteklost. Vse to ste res izvršili najprej za svoje lastne koristi in za kosček revnega izseljenškega kruha, ki ga vam je država dala. Toda v glavnem pa ste vse to izvršili za to državo, kjer bo vse to ostalo. Slovenska govorica bo preje ali sleje tu utihnila, ko boste prvi izseljenci pionirji prilegli v grob. Toda vaše delo in vse te vaše ustanove, katere ste s tolikimi svojimi žrtvami sezidali in postavili, bo ostalo tukaj in bo še poznim ameriškim rodovom pričalo o velikem delu, katerega je za njo tako nesebično izvršil najmanjši narod Evrope — vaš slovenski narod.

Domovina danes pozna vse to veliko delo in je nanj ponosna. Slovensko ime bo za vedno zapisano v zgodovini ameriške države s častjo.

(Dalje)

NAROČNIKI, ki obnove v tej kampanji celetoletno naročnino, dobe brezplačno krasen zgodovinski zemljevid z 32 stranmi.

tev samo v Jugoslaviji. Zunaj Jugoslavije je za nas samo sužnost in trpljenje, morda celo pogin. Domovina želi, da bi Vi v Ameriki pri vsaki priliki na vsa usta povedali tej svoji mogočni novi domovini, kako smo ji vsi Jugoslovani hvaležni za vso njeno pomoč in kako jo spoštujemo!

Domovina je ponosna na vas, ker vemo, kako ogromno pionirsko delo za napredek in razvoj te mogočne države ste vi v Ameriki že izvršili in tako proslavili naše slovensko ime. Od škofa Barage, od misijonarja Pirca, pa do zadnje slovenske žuljave roke po tovarnah, rudnikih, livarnah, trgovinah, ste bogatili s svojimi žrtvami, s svojim znojem, s svojimi zmognostmi in s svojo brezprimerno pridnostjo in poštenostjo, kulturno, versko in gospodarsko njeno narodno gospodarstvo in sodelovali pri njenem razvoju in napredku. Vaše šole, vaše cerkve, vaši narodni domovi, vaše mogočne jednote s milijoni kapitala, s svojimi tiskarnami, s svojim časopisjem, ste ji pomagali izoblikovati mogočen bodoči narod, ki bo temelj in podlaga njene slavne bodočnosti, kakršna je bila njena preteklost. Vse to ste res izvršili najprej za svoje lastne koristi in za kosček revnega izseljenškega kruha, ki ga vam je država dala. Toda v glavnem pa ste vse to izvršili za to državo, kjer bo vse to ostalo. Slovenska govorica bo preje ali sleje tu utihnila, ko boste prvi izseljenci pionirji prilegli v grob. Toda vaše delo in vse te vaše ustanove, katere ste s tolikimi svojimi žrtvami sezidali in postavili, bo ostalo tukaj in bo še poznim ameriškim rodovom pričalo o velikem delu, katerega je za njo tako nesebično izvršil najmanjši narod Evrope — vaš slovenski narod.

Domovina danes pozna vse to veliko delo in je nanj ponosna. Slovensko ime bo za vedno zapisano v zgodovini ameriške države s častjo.

(Dalje)

NAROČNIKI, ki obnove v tej kampanji celetoletno naročnino, dobe brezplačno krasen zgodovinski zemljevid z 32 stranmi.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedeno, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačlj.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzjavu), lahko stori po znanih cenah za \$1,00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabeliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	
Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.60.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJSKE LIRE:	
Za \$ 3.05.....	50 Lir
Za \$ 5.90.....	100 Lir
Za \$ 11.50.....	200 Lir
Za \$ 17.00.....	300 Lir
Za \$ 28.00.....	500 Lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se izplačale v ameriških dolarjih, zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Na tujerodne ljudi, živeče v Združenih Državah, se bo v ljudskem štetju (Census of Population) aprila meseca stavilo le eno edino vprašanje, ki se ne bo stavilo na tukaj rojene Amerikance. Isto se tiče državljanstva, da-li tujerodna oseba, ki se našteva, je naraviziran ameriški državljani, da-li ima prvi papir oziroma da-li je inozemec. Od Amerikancev, rojenih na tujih tleh, se bo isto vprašalo. Vprašanja o državljanstva so se stavila v vsakem ljudskem štetju od 1. 1890. naprej.

Popisni urad (Census Bureau) se ne zanima za posameznike kakor posameznike. Nabira in seštevata podatke glede milijonov ljudi in jih objavlja le v tabularni obliki kot statistično informacijo. Po zakonu, ki določa ljudska štetja vsakih deset let, mora vsako resnično odgovoriti na vprašanja, ki jih stavi števni uradnik. Isti uradnik pa in vsaka druga oseba, ki dela za Census Bureau ne sme nikomur obelodaniti zaupne podatke o nikakih vprašanih osebi, kajti drugače utegne biti zaprt in kaznovan v zapor ali globo. Nobenemu človeku ni dovoljeno imeti vpogled v kako poročilo Censusa razun Censusovim uradnikom samim. N'kak vladni urad ne more uporabiti nabrane podatke v svrhe davkov, preiskav ali kakih odredb.

Census Bureau se ne zanima za to, kako je priseljensec prišel v to deželo. To ni njegov posel. Isti le seštevata število tujerodnih ameriških državljanov, onih, ki imajo prvih papir, in onih, ki so inozemci. Ljudsko štetje 1. 1930 je pokazalo, da je bilo 7.919.586 tujerodnih ameriških državljanov, 1.266.419 tujerodcev s prvim papirjem in 4.518.341 inozemcev.

Vprašanje, na katero utegne biti zagonetno odgovoriti za tujerodce, rojene v nekaterih pokrajinah, je ono glede rojstnega kraja. Da se njim to olajša, je urad izbral leto in dan precej nazaj v preteklosti, tako da bo vsak na jasnem glede mej dotične dežele. Izbrani datum je 1. januarja 1937. Ako pa se kdo ne more odločiti izjaviti, v kaki deže-

li se je rodil, bo popolnoma prav, ako navede državo, pokrajino ali provincijo, kot Češko, Pomorze, Tirolsko, Alzacija, Besarbijo, Canton, Hrvaško itd. ali pa mesto, Prago, Lvov, Gdanj, Dunaj, Hongkong, Tientsin, Bratislavo, Lodz.

Dodatno k rojstnemu kraju in državljanstva se vpraša o starosti, spolu, barvi, zakonskem stanu, kake vrste delo, kdo opravlja in v kakem poslu dela. Druga vprašanja se tičejo podatkov glede mezde in plače, nezaposlenosti, dovršenih šolah in kje je kdo živel pred petimi leti.

Od ene osebe izmed vsakih dvajsetih se bo zahtevalo, da odgovori na listo 16 dodatnih vprašanj. Vprašanja v tej skupini zahtevajo rojstni kraj očeta in matere. Ob odgovarjanju na ti dve vprašanji naj se dotičnik ravna po istem pravilu kakor pri odgovarjanju vprašanja v glavni listi. Treba navesti ono deželo, kjer se je rojstni kraj nahajal 1. januarja 1937, in če je to težko, potem državo, pokrajino, provincijo ali veliko mesto, kjer se je oče oziroma mati rodila.

Drugo dodatno vprašanje, ki utegne biti za nekogar težko, je ono o "jeziku, ki se je govoril doma v prvih mladih letih." Ako je kdo govoril doma dva jezika ali več, naj se navede oni jezik, ki se je najbolj pogostoma govoril.

Letošnji je šestnajsti desetletni Census. Prvi je bil izveden 1. 1790. Poleg štetja prebivalstva, ki nabere informacije o 132 milijonih ljudi, se našteje 32 milijonov stanovanj v popisu stanovanj (Census of Housing), tri milijoni poslovov v poslovnem popisu (Census of Business), 200.000 tovarn v tovarniškem popisu (Census of Manufactures), sedem milijonov farm v poljedelskem popisu (Census of Agriculture) in 400.000 petrolejevih vrel ter 14.000 premogovnikov in rudnikov ter kamnolomov v popisu rudnikov in kamnolomov (Census of Mines and Quarries).

Da nabere te informacije, bo Census Bureau zaposlil 120.000 števnih nastavljenecv.

KONSUMENTI, POZOR!

"Caveat emptor" je latinska fraza, ki pomenja: "Kupec naj se čuva." To pravno načelo je podlaga določbe angleškega in ameriškega zakona, po kateri se od kupca pričakuje, da ne kupi — kot se pravi — mačke v zaklju, marveč da dobro pregleda predmet, predno ga kupi, kajti rizik je njegov razum v slučaju da je prodajalec namenoma krivo predstavil stvar.

Zalibog ni ob današnjih okolnostih vedno mogoče za kupca, da bi pregledal stvar, ki jo kupuje. Na milijone dolarjev vrednega blaga naročarje se na leto po pošti, pa, da je večina trgovskih podjetij, ki blago tako prodajajo, poštna in zanesljiva, jih je dosti, ki nimajo odgovornosti in v svojih oglaših varajo. Posebna vladna agencija, Federalna Trgovska Komisija (Federal Trade Commission), pazi na taka podjetja in odganja najhujše prekršitelje iz posla, dočim sili druge, da prestanejo z netočnim oglaševanjem. Ali število goljufivih podjetij je veliko in neprestano premenja svoje ime in naslov. Federalna Trgovska Komisija in take nevladne agencije, kot je Better Business Bureau, potrebujejo neprestano sodelovanje s strani kupcev v svojem prizadevanju, da ščitijo

ameriške konsumente. Pravilo "Caveat emptor" naj velja zlasti, kar se tiče takozvanih "patentnih lekov" in raznih lekarskih priprav, glede katerih oglašitve dostikrat trdijo prave čudeže. Moramo zahvaliti se pažnji Federalne Trgovske Komisije in drugih agencij, da je število lažilekov znatno padlo. Poročilo Federalne Trgovske Komisije je za en sam mesec jasno pokazuje, da borba proti takim goljufijam ne sme nikdar počivati.

Tekom meseca novembra 1939 je Federalna Trgovska Komisija razkrila in izgnala s trga sledeče tvarine:

Leke nekega podjetja v Californiji, ki so bile oglašeni kot "sigurno zdravilo" za težave v želodcu, glavobol in bolečine v hrbtu.

Nekke tablete, ki so baje zdravile astmo, pa se je našlo, da so vsebovale škodljive zmesi.

Neka priprava se je ponujala na prodaj kot zdravilo za oslabelost.

Neka "želzni lek," ki ga je oblast našla škodljivim.

Neka priprava se je oglaševala kot zdravilo "za revmatizem, boleznii v želodcu in visoki krvni pritisk."

Pitule, ki baje zdravijo "glavobol, pomanjkanje spa-

Kako pravilno ravnaš z lino-lejem

Da se linolej ne obrabi prehitro pod ostrimi podstavki težkega pohištva, podloži noge z lesenimi, gumijastimi ali klobučevinastimi podložki. Poslednji so najpripravnější.

Pred vsakim krtačenjem obriši linolej do čistega z mehko krpo. Če je potrebno, ga prav tanko namaži z voščilom, kakršnega uporabljaj za parketna tla. Ko se je osušil, ga zgledaj s krtačo. Mazanje linoleja s prašnim oljem ni priporočljivo, ker je preostro in se na njem nabira preveč prahu.

Za umivanje linoleja, če je res umazan, nikoli ne uporabljaj vode ali ostrega mila, niti ne vroče vode, ker izpere olje, ki je v linoleju, in se potem linolej začne luščiti. Najlepše in brez vsakršne nevarnosti za barvo in kakovost umijesh linolej z mlačnim mlekom. Nato ga odrgni z mehкими, čistimi krpami.

Ko je linolej tako umazan, da ga ne moreš čistiti niti z vodo niti z mlekom, ga previdno in hitro odrgni s terpeninom. Takoj nato pa ga zgledaj s krtačo ali krpo. Škudiraj, bencin ali salmijak škoduje linoleju.

Od časa do časa očisti linolej voščene plasti, ki se je nabrala na njem. Operi ga z mlačno vodo in milom, ki ne vsebuje luga in ne sode. Ko si ga dobro izplaknila in posušila, ga lahko znova namažeš in zlikaš s krtačo.

Tla pod linolejem ne smejo biti vlažna, ker bi ga sicer napela in bi se napravili na njem mehurji. Primeri se tudi, da se površina linoleja loči od jutovega jedra in se začne luščiti.

nja, boleznii v obistih" in še nekoliko boleznii.

Lek za shušanje, ki bi utegnil biti jako nevaren brez zdravnikovega nadgleda.

Drugi laži-leki so bili neki "tajni recept za preveliko kislino, neka priprava za odpravo kocin, ki je pa odstranjala tudi kožo s kocinami vred; neko mazilo za hemorojide, ki ni bilo dobro za nič, neki lek, ki je baje pomagal proti "neprebavnosti, vetrovom, nevrtili, revmatizmu, nervoznosti, upehanosti, obistnim težavam" in še več, neki lek proti sladkorni bolezni, ki ni bil sicer škodljiv, ali je bil v toliki nevaren, da se je bolnik nanj zanašal, mesto da bi iskal pravega zdravljenja; neki zobni prah, ki je baje "spuščal kisik iz ust, preprečil razpadanje zob, odpravljal madeže in držal ozobje zdravo in trdno," kar je bilo vse le v domišljiji prodajalca.

F. L. I. S.

ti. Če so tla valovita ali vijugasta, se linolej na njih naneako obrabi. Zato je treba tla skrbno zravnati in vse žeblice zabiti dovolj globoko v les, da glavice ne štrle iz tal.

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Zeljate klobasice v omaki

Od presnega zelja odreži prve velike liste, po dva na osebo, operi jih in popari s slanin, nekoliko oksisanim krompom ter pusti par minut v kroplu, predno jih odcediš. Potem debela rebra potolci z lesenim klavdom. Pripravi sekanico s pol funta govejega in pol funta svežega prašičjega mesa, v katerega na drobno zrežeš, ali na strojčku zmelješ za par unc prekajane slanice. To vse skupaj zmešaj in pridenes eno jajce, sol in poper. Na vsak list položi žlico te sekanice, zavij skupaj v obliki klobasice, poveži z nitjo ali zapni z zobotrebem. V kozici razbeli mast, v katero si dala nekaj rezin prekajane slanice in v tem svetlo rujavo zapci klobasice. Poberi jih na krožnik, na mast pa deni pol žlice moke in žlico sesekljane čebule. Ko porumeni zalij s svežim pretlačenim paradiznikom ali z razredčeno paradizno konzervno. To zalij s toliko kropala ali juhe, da dobiš zaželjeno količino omake. Ko se je ta omaka nekoliko pokuhala in je gladka, odstrani klobasice in drugo k drugi vložij nazaj v omako, kjer naj se na zmernem ognju pokrito duši približno eno uro. Po okusu lahko omako še osoliš in popopraš.

Jabolčni riž

Dobro operi pol funta riža in ga skuhaj v malo vode. Nato ga polij z vrelim mlekom, osoli in osladkaj ter skuhaj do mehkega. Potem dodaj kosček presnega masla in vse deni v pekačo in sicer tako, da daš najprej plast riža, nato plast jabolčne čežane ali meze, dokler ni posoda polna, nakar postaviš v pečico. Slednjč dodaj še dva rumenjaka in sneg enega beljaka. Pečesh 20 minut v pečici.

Pražena polenovka

Namočeno polenovko skuhaš v slani vodi, dokler ni popolnoma mehka. Nakar ji odstraniš kožice in razrežeš na majhne kosce. V kozo deni fišnega jedilnega olja in ga dobro razbeli. Vanj vložij polenovko, dodaj veliko sesekljano čebulo, pet strlih strokov česna, pol žličke popra, eno žličko paradiznikove meze, malo peteršilja in če hočeš nekoliko suhih gob. Vse to naj

se pol ure praži. Če je treba dodaš še nekoliko žlic vode. Polenovko daj na mizo gorko.

PRAKTIČNI NASVETI

Zatohlo dišča živila izgube svoj neprijeten vonj in okus, če jih na plitkih posodah izpostaviš soncu in zraku ter jih večkrat premešaš. To velja za vse vrste sočivja, za zдроб, riž, ješprenjek, kašo in vso posušeno zelenjavo. Vsa ta živila je treba hraniti v zravnem prostoru.

Če imaš presuho kožo na glavi, si jo otiraj z mandeljevim oljem in nato čez nekaj dni umij. Tako bo postala koža voljna in prožna in se ne bo luskala.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. strani)

murski Slovenci bivajoči v Chicagi, vroče bratske pozdrave in vas še spomnim na mило se glasečo, hrepeneče pevajočo pesmico:

Dom, domo' v slovenski kraj
V malo cen sam te meo pred kak sam tužno slovo vzeo,
al' zdaj gda tlačim tuja tla
ljubezn prava je prišla.
Oj ti, slovenski kraj si moj zemelski raj.

Iz kraja Cankova pozdravljam vesele Prekmurske Slovence živeče v Chicagi!
P. Benvenut Winkler, O.F.M.
Ljubljana, Marijin trg 4.
Jugoslavija, Europa.
in Silvester Prša

DOBRA KUPČIJA

Na prodaj imam:
— farmo, 5 akrov, v Westmont, Ill. — 15 milj od Chicage. Dobra hiša in zemlja. Cena \$4,500;
— hišo dveh stanovanj, blizu 26. ulice. Cena \$3,700.
— eno hišo za \$3,700 in drugo, s centralno kurjavo, za \$3,500;
— hišo na Harding ave., dve stanovanji po 4 sobe;
— več Home Loan hiš na katerikoli strani Chicage. 10 odstotkov prvi obrok.
— pet sobno hišo "Bungalow," staro 8 let. Cena \$4000.00. Nahaja se na 5600 So. Hamilton Avenue.
Anton Jordan, 2622 So. Harding ave., Chicago; Tel. LAWndale 7182.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

Listen to
PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST
Every Saturday, 3 to 4 P. M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Announced in English and Dedicated to all the Serbs, Croats and Slovenes
Featuring a program of CLASSICAL and FOLK MUSIC

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

Sicer pa je skrbel zanjo kakor za svoje oko in nekateri pravijo, da mož ni bil nikdar bolj pri dobri volji kakor tačas, kedar je kdo njegovo ljubljeno pošteno pohvalil. Ob taki priliki mu je včasih — sosebno če je kaj pil popred — beseda ušla, da bo srečen, kdor jo bo imel, da je pa tudi ne bo vsak, ne ta ne oni, v zakon dobil.

Gospod Grašič je nekaj cesarja služil in je bil tako srečen, da je do stotnika prišel. V sloveči bitvi pri Lipskem mu je bil palec na levi roki odstreljen. Tedaj je imel gospod stotnik tudi veliko srečo, da je svojega glavarja Kolorada, generala kranjskega polka Reus-Plauen francoske sablje ubranil, in ta sam po sebi prav majhen prigodek si je mož v toliko čast štél, da so njegovi znanci morali poslušati nekaterokrat to staro novico, ponovljeno od prve do zadnje pike. Po obrazu soditi, stotnik ne bi bil imel veliko čez petdeset let; ali sam je trdil, da mu jih ne manjka veliko do sedemdesetih in gotovo je sam najbolje vedel. Samo to, da je še vedno z mladimi deklicami najrajši govoril, vrvalo je nekaterim vero, da se staršega dela, kakor je res. Hvale bi bila taka laž mor-da zato vredna, ker je nimajo vsi ljudje, zlasti ker se, kakor hudobni ljudje pravijo, ženske rade ravno narobe lažejo.

O šolmoštru Zmuznetu, ki je na zadnjem koncu mize zraven domačega sina sedel, ne vemo drugega povedati, kakor da je bil dolg, koščen mož in mu ni bilo veliko mari za razgovor, temveč bil je ves živ in mrtev na slastne jedi in dobro vino, katere je goltal, kakor bi nazadnje v svojem življenju jedel. Tega mu pa ne zamerimo, saj je mož dobro vedel in dobro znal, da je graščakov rojstni god samo enkrat v letu in da mu njegova preljubljena doma drugega ne privoščijo leto in dan ko slabo zabeljene močnike ržene moke. Da pa ni nič govoril, zato je imel tudi veljavne vzroke. Videl je namreč onega malo rejenega moža z naočniki na nosu, sivimi lasmi in dolgo, rjavo suknjo, ki se mu po domače fajmošter pravi in ki sedi tik gospodarja na drugem koncu. Pri enakih prilicah je namreč Zmuznet, misleč, da se bo s tem gospodinji prikupil in ga bo kaj večkrat povabilo na tolst obed doletel, vedno in vedno jedi hvalil, ki so na mizo romale. Ali fajmošter so tako siten in hudomušen gospod, da je nesposobno jedila hvaliti, če nas nihče ne vpraša. Zato se je bil že tačas zagovoril, da bo v prihodnjic molčal in te obljube se je danes tembolj držal, ker si je mislil: "Ni dobro za človeka, če se fajmoštrom zameri, zakaj njim so velike oblasti dane za ta in oni svet."

Ker družba ni bila velika, bil je razgovor večidel splošen, sosed ni mogel s sosedom posebne govorice imeti, da ga ne bi bili vsi slišali. Tudi se je reč naglo zmenjavala; zdaj so se besede pletle o gospodarstvu in letošnjem pridelanju, zdaj o vsakdanjih prigodkih v okrožju. Stotnik je včasih ujel — čeravno ni imel kake šegave za svojo lepo sosedo na jeziku — katero besedo, na katero bi se dal ta ali oni zanimljivi spomin iz vojaškega življenja navezati in razširiti v daljšo povestico. Zdravnik pa mu je včasih nasprotoval, zastavljalje mu mala vprašanja, katera je

sicer vojak vselej razložil, pa so ga vendar bolj ali manj motile v pripovedovanju. Mi bi te pogovore razsnovali bolj na drobno, ali ker so bili taki, kakršni se v življenju povsod slišijo, upustimo je rajši, ker ne vemo ali bi ustregli vsem bravcem ali ne, sosebno ker so se jih mlajši ljudje te poštene družčine malo vdeleževali, katere imamo povsod najbolj pred očmi in je tudi bravcem priporočamo.

Proti dvem popoldne, "ko so bile gostom želje po jedi in pijači ukročene", da po Homerjevo govorimo, vstali so izza mize razen gospodarja, fajmoštra in šolmoštra, ki je vedno kupico v roki vrtel. Gospodinja je peljala starega stotnika, kateri bi si bil nemara drugo družčino rad zbral, na vrt, pokazat mu novo zasajeno nemško zelje in rožmarin, ki raste že deseto leto. Marijan in Manica ter Lovre z Maričko, kateri je bila Kvasova družba nekaj posebno pogodi, napotili so se za gradom navkreber proti razvalini.

Videti je bilo, da je Marijan nalašč tako oprezoval, da sta šla Lovre in njegova tovarišča precej naprej. To je menda Lovre tudi opazil, zakaj postal je naenkrat nekako tih in ni odgovoril na vprašanje, ki mu ga je Marička ravno zastavila. Ne more se naravnost reči, da bi bil ravno ljubosumen, kajti poznal je Manico in ji zaupal, ali obšla ga je vendar neka čudna čut.

"Kaj ste tako naglo obmolknili, gospod Kvas?" vpraša ga Marička.

"Saj veste, da se človek, včasih kaj spomni in se tako nehote zamisli. Upam, da mi boste to razmišljenost oprostili, da siračno vem, da ni lepo, če se v vaši družini kaj takega primeri. Kaj ste me že vprašali?"

"Sama sem že pozabila. Pa menda vam vendar niso moje prejšnje besede ta spomin — ki mora kaj posebnega biti — zbudile? Ali se ne smete vedeti, česa ste se ravno domislili?"

Kvas je bil zopet malo v zadregi. Hotel se je že nekaj malega zlegati. Deklica, ki je vanj uprla svoje bistro oko, opazila je menda to in naglo dejala: "O, že vidim, da je kaj takega, česar ne poveste prav radi. Nečem vas nadlegovati. Zvedela bom pa že še, da le enkrat vas in vaše dvomljive okoliščine tanje spoznam. Čakite, koj potem ko pridemo doli v grad, prišla bom Manico; ona ima oster pogled, gotovo vas je že spregledala in vem, da sva toliko prijateljici, da vas bo izdala."

"Tako vi verujete, da imam jaz kake dvomljive razmere."

"Verujem ravno še ne, ali zdi se mi. Pa vse pride na beli dan, kar se zgodi. Če pa pravim dvomljive, ne smete te besede v slabem pomenu misliti. Jaz nisem tako učena ko vi, ne znam besedi premišljati, ampak govorim, kakor mi na jezik pride."

Zdaj sta se bila že za grmovjem v ovin-ko skrila. Marijan in Manica sta bila toliko zad ostala, da se nista več videla.

"Kje sta pač onadva ostala?" govori vesela deklica dalje. — "A naj bosta, kjer hočeta, menda imata pomenke, katerih midva ne smeva slišati. Zato ju nečeva motiti

(Dalje prih.)

GOVERNER PREPREČUJE FEDERALNO DELO
Oklahoma City, Okla. — Delo na 20 milijondolarskem nasipu na Grand reki, v severovzhodnem delu te države, ki je skoraj že končano, se je moralo to sredo ukiniti na korak, ki ga je podzvel tukajšnji guvernér Phillips. Dan prej je namreč zagrozil, da bo v okolici nasipa proglasil obsedno stanje in poslal tja državno milico, da bo preprečila dovršitev dela, ako se ne bo prej poravnal spor s federalno vlado, ki ta nasip gradi. Guvernér zahteva namreč od vlade \$850,000 odškodnine za državne ceste, zemljišča in mostove, ki bodo preplavljeni z umetnimi jezери, ko bo nasip dovršen. Vlada je stavila predlog, naj se spor poravnava pred sodiščem, toda guvernér se s tem ne strinja.

Pisano polje

J. M. Trunk

Vse le stoji, Sitzkrieg. Vi-gred bajje dvigne. Govorijo pa o miru, ko še vojske ni bilo. Prav, če bi je ne bilo. Vsaj utegne pa le biti nekaj vojske. Za zdaj so na mestu le ugibanja.

Flikajo nekaj na nekem balkanskem bloku. Gre le za Rumunce, ki so dobili, ko so povsod (na bojnem polju) izgubili. Še Lah se vsaja razplota. Ampak nekaj noče iti. Mažar ropota in Bolgar se repenči in Srbi so zapeti in Rusni še pozabil Besarabije. Rumuni obljubujejo na vse strani, v žepih pa kažejo figo. Bolgari so dobili vlado, ki ba-je gleda v Moskvo, ker pozna-jo rumunske obljube. Gotovega pa nihče ne ve.

Precej in na drobno se opisuje, kako postopajo komunisti s Poljaki, manj, kako z Ukrajinci. Kako postopajo Nemci, o tem je bore malo. Kar je objavil kardinal Hlond, se le mimogrede omeni, pač pa piše na široko celo Slove-nec, ako se kakemu Nemcu skrivi las. To je, kakor se do-gaja med vojsko povsod.

Bolj važno za neko ugibanje je, kar je glede zasedene Poljske (Ukrajine) izjavil Jaroslavsky, glava borbenih ateistov. Rekel je, da glede vere ne bodo siloma postopali, pač pa je dejal, "Naše de-lo bo omenjeno na predava-nja, znanstveno (?) poučevanje in stopnjeno razvijanje pri vzgoji, kakršno je pripravilo mase v U.S.S.R. do spoznanja ničevosti vere v obrabljeno praznoverje in podložnost nazadnjaškega klera."

Well, glede praznoverja nihče ne bo ugovarjal, niti ne glede nestrpnega carističnega

pravoslavja, drugo pa je, ali je vsaka vera le praznoverje, in vsaka cerkev, (kler) je nazadnjaška. In tu zadene ateist na katoliško vero, na katoliško cerkev.

Se večje važnosti pa je manifest, katerega so izdali isti ateisti začetkom prošca, in tu se pokazuje na — jug, to-raj na Balkan. Pravi:

"Borba zoper verstvo (religious faith) prihaja zdaj do odločilne točke. Podprti po bajonetih Rdeče armade se borbeni brezbožniki približujejo uri njih največjega uspeha v Evropi in južnovzhodni Evropi (južni Slovani — Balkan...!). Ko korakajo dalje proti zapadu smatrajo najzisk-sko Nemčijo le za prehodno torišče za brezbožno gibanje. Hitlerjev Rajh bo težko nudil upor zoper brezbožno gibanje, ker bolj kakor le kdaj so danes odvisni od pomoči in podpore od strani Sovjetske Unije." Značilna mentaliteta glede Hitlera. Hitler jim je bagatela.

Dalje zahtevajo ti brezbožniki od sovjetske vlade: "Za-pri vse cerkve in odstrani vse cerkvene ustanove v zasede-nem ozemlju."

Podružnice brezbožnega gibanja se morajo povsod ustanoviti.

Vsi duhovniki in ministri morajo takoj prenehati z delom.

Vse cerkveno permoženje se mora zapleniti."

(Konec prih.)

POZOR! Ko pošiljate naročnino za list ne pozabite omeniti, komu naj se kreditirajo vaši glasovi.

HARRY B. HERSHEY

Kandidat za guvernerja države Illinois

Najbrže je doslej bila izrečena najbolj znamenita opazka v političnih kampanjah v tem letu 1940, ko je neki newyorčan razglabljal o nekem republikanskem kandidatu za predsednika izjavil tudi to le:

"Nemogoče je, da bi ga sovražili," je izrazil komentator o kandidatu, "dokler ga dobro ne poznaš."

Ravno obratno je resnično v karakteriziranju Harrya B. Hersheya, rodom iz Taylorville, Illinois, ki je letos redni demokratiški kandidat za nominacijo guvernerja države Illinois. To je znano tisočim in tisočim demokratiškim volilcem vse širom države Illinois, po vseh mestih in vaseh te države.

Da poznate Harrya Hersheya dobro, je potreba le govoriti o tem z nekaterimi onimi, ki poznajo tega moža od blizu. In ko čujete o tem možu od drugih, o njegovem značaju in njegovih vrlinah, ni mogoče, da bi ga ne vzljubili.

"Ne morete si pomagati, kakor da ga vzljubite!" to je splošna sodba Chicaških in drugih volilcev doli po državi Illinois, prav tako ga sodi tudi ves tisk. O njem piše Newton, "Illinois Mentor-Demokrat."

"Mr. Hershey je mož priprostit ljudi. Mi bi radi rabil izraz, ki pravi: da je tako priprost, kakor star čevljar," ampak to bi bilo malo bolj izobraženim preveč preprosto. Zato naj navedemo, da Mr. Hershey je zelo kulturnen mož, iskren, odprt, pošten. Je takega tipa mož, da ko ga enkrat srečate, ga ne morete pozabiti.

"On je človek, ki ima skušnje z ljudmi trdega in težke-

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

ZASTONJ!

dobi vsak

STARI ali NOVI naročnik

"Amerikanskega Slovenca", ki plača v dobi

od 1. februarja pa do 15. aprila 1940

CELOLETNO NAROČNINO

KRASEN ZGODOVINSKI ZEMLJEVID

ki podaja 5700 let svetovne zgodovine.

Ta zgodovinski zemljevid ima obliko knjige in vsebuje 32 strani zanimivih zgodovinskih podatkov.

- NA 1. STRANI kaže sliko zemljevida Kaldejske, Elamitske in Hititejske dobe 3800 let pred Kristusom.
- 2 in 3 STRAN kaže zemljevid iz Medijske, Babilonske in Perzijske dobe.
- 4 STRAN kaže zemljevid nekdanjega mogočnega perzijskega cesarstva, okrog 500 let pred Kristusom in cesarstvo Aleksandra Velikega okrog 323 let pred Kr.
- 5 STRAN kaže zemljevid mogočnega Rimskega cesarstva z obširnimi mejami, ki zavzema angleško otočje in vsa ozemlja, ki mejijo na Sredozemsko morje v Evropi, Afriki in Aziji, notri do Indije.
- 6 in 7 STRAN kaže starodavno mogočno Grčijo.
- 8 in 9 STRAN kaže Rimsko cesarstvo v dobi 100 let po Kristusu, z zemljevidom tedanjega Rima.
- 10 in 11 STRAN kaže zemljevid Evrope in pota, po katerih so se razna barbarska plemena preseljevala iz Azije in drugih krajev v razne kraje Evrope.
- 12 in 13 STRAN kaže 4 zemljevide: Eden kaže Kanaansko deželo razdeljeno med 12 rodov. Druga kaže Palestino v Kristusovem času. Tretja kaže Anglijo in Francijo v letu 1360 in četrta kaže Francijo v letu 1422.
- 14 in 15 STRAN kaže zemljevid meje Anglije v letu 350 po Kristusu. — Potem angleško zmago od leta 450 do konca 6. stoletja. — Potem Anglijo v 8. stoletju in Anglijo po Wedmorskem miru.
- 16 in 17 STRAN kaže, kako so razni raziskovalci odkrili Južno in Severno Ameriko in razna otočja z navedbo imen in časa, kedaj so bila odkrita itd.
- 18 in 19 STRAN. Zemljevid nove Evrope. Novo organizirane evropske države v letu 1763.
- 20 in 21 STRAN. Zemljevid centralne Evrope v letu 1812. v Napoleonovih časih.
- 22 in 23 STRAN kaže zemljevid zapadne fronte v letih 1914—1918.
- 24 STRAN kaže Evropo in meje njenih držav v letu 1914.
- 25 STRAN kaže Evropo v letih 1919—1938.
- 26 STRAN kaže Evropo in meje držav v letu 1939.
- 27 STRAN, kaže Evropo in kraje po katerih bivajo razne narodnosti.
- 28 STRAN kaže, kako se je pričelo koloniziranje v novem svetu pod imenom "Plymouth and London Companies" v letih 1606. do 1620. Potem doba kolonij in njihov razvoj od leta 1620 do 1681.
- 29 STRAN kaže kje so se vršile v Ameriki vojske med Francozi in Indijanci. Druga mapa na isti strani kaže nastoj prvih 13 držav iz katerih so se pozneje razvile Združene države.
- STRAN 30. Zemljevid, ki kaže Združene države v dobi civilne vojne leta 1861.
- 31 STRAN. Zemljevid, ki kaže kako so si Združene države pridobile nadaljna ozemlja na tem kontinentu.
- 32 STRAN pa kaže, kedaj so se pridružile razne države v Unijo i. t. d.

— NA PLATNICAH zgodovinski podatki raznih potovanj raziskovalcev, ki so odkrili razne dežele in otočja.

Do tega krasnega zgodovinskega zemljevida bo upravičen vsak naročnik "Amerikanskega Slovenca" v tej kampanji, ki bo bodisi obnovil, ali pa se na novo naročil in plačal celoletno naročnino za list "Amerikanski Slovenec". Pogoj je: Celoletno naročnino se mora plačati. Polletne naročnine ne pridejo v poštev. Zato je v tej kampanji važno, da vsak plača bodisi če se naroči na novo ali pa če samo obnovi naročnino za CELO LETO, da bo deležen te izredne nagrade za naročnike. Tisti, ki bodo pa pridobili nove naročnike, bodo pa deležni povrhu tega še posebnih nagrad, ki so določene za one, ki pridobivajo nove naročnike. Preberite pazno tudi oni kampanjski oglas.

Vsi tisti, katerim je naročnina za "Amerikanski Slovenec" že iztekla, ali ki jim mogoče bo šele v prihodnjih mesecih, naj zdaj tekem te kampanje obnove naročnino za eno leto naprej, da bodo deležni BREZPLAČNO TEGA KRASENEGA ZGODOVINSKEGA ZEMLJEVIDA.

Poslužite se te redke prilike! Ne zamudite jo!

Naročnino lahko pošljete direktno na Upravo lista, ali pa jo izročite našim zastopnikom (cam) po vaših naselbinah. Kakor hitro bo Uprava prejela plačilo za naročnino za vas, bo vam takoj dostavila po pošti 1. izvod omenjenega zemljevida.

AMERIKANSKI SLOVENEK

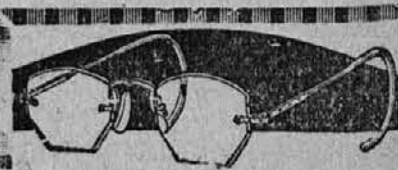
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER

DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.